

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

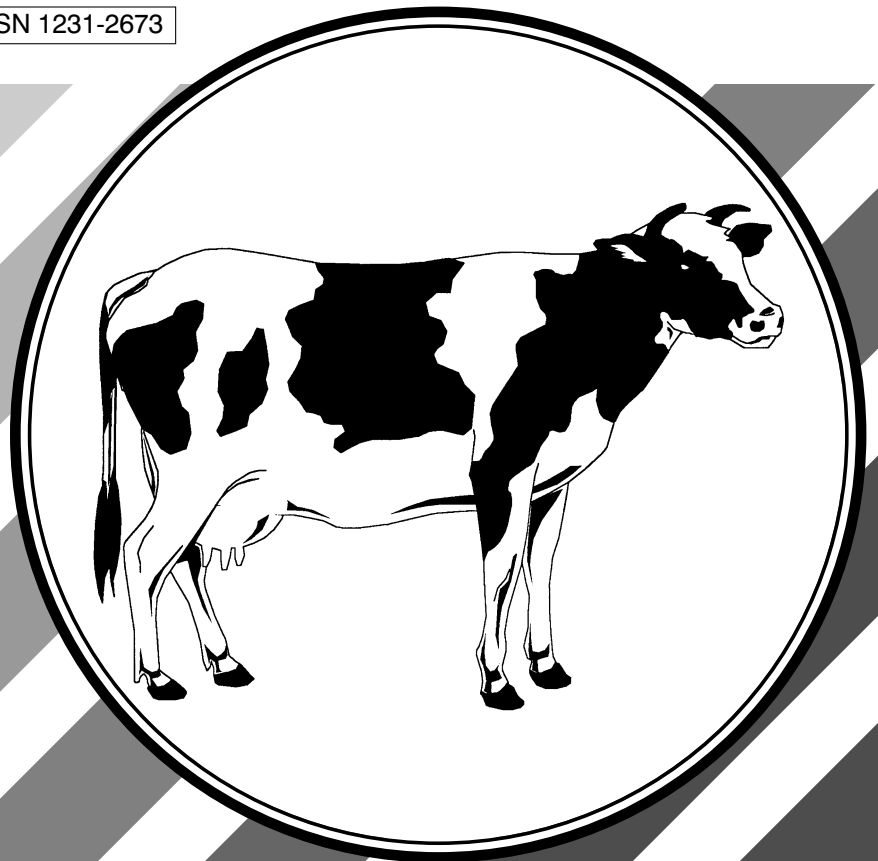
NR
33

RYNEK MLEKA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2673

**ANALIZY
RYNKOWE**

PAŹDZIERNIK 2007

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
 - II. Regulacje rynku mleka we Wspólnocie – *J. Seremak-Bulge*
 - III. Produkcja mleka – *J. Seremak-Bulge*
 - IV. Przetwórstwo mleka – *Z. Smoleński, T. Zdziarska*
 - V. Spożycie mleka i jego przetworów – *K. Świetlik*
 - VI. Handel zagraniczny mlekiem i jego przetworami – *P. Szajner, Z. Smoleński*
 - VII. Interwencja na rynku mleka – *J. Sych-Winiarek*
 - VIII. Ceny – *J. Seremak-Bulge, P. Szajner, K. Świetlik*
- Aneks

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Zygmunt Smoleński

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 826-75-53

doc. dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-666

dr Krystyna Świetlik

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-707

mgr inż. Piotr Szajner

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-719

mgr inż. Teresa Zdziarska

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-440

mgr Joanna Sych-Winiarek

• ARR • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 661-78-75

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 9.10.2007 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w kwietniu 2008 r.

REASUMPCJA

Krajowa produkcja mleka surowego nie zaspokaja w pełni rosnącego popytu, czego wyrazem jest wzrost cen skupu w lecie br., a więc w okresie zazwyczaj sezonowego ich spadku. Przewiduje się, że krajowa produkcja mleka w 2007 r. zwiększy się o ok. 1%.

Rosnący w pierwszym kwartale 2007 r. skup mleka surowego od maja stopniowo malał i w drugim kwartale okazał się mniejszy o 1,2% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Przewiduje się, że skup mleka w br. wyniesie ok. 8,4 mld l. Kwota sprzedaży mleka surowego nie będzie wykorzystana.

W sezonie letnim br. nasilił się bezpośredni wykup surowca mlecznego przez zagraniczne firmy mleczarskie i rzeczywista produkcja towarowa utrzymuje się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem.

W minionym okresie kwotowym (1.04.06–31.03.07) sprzedaż mleka surowego była mniejsza od przysługującej kwoty. Dostawcy hurtowi sprzedali podmiotom skupującym 8,97 mln t mleka surowego, co stanowiło 97,3% przyznanego limitu. Rozmiary sprzedaży bezpośredniej wyniosły 157,3 tys. t, czyli zaledwie 83,7% kwoty. W bieżącym roku 2007/08 liczba dostawców hurtowych i bezpośrednich uległa zmniejszeniu.

W pierwszej połowie 2007 r. poprawiła się kondycja finansowa przemy-

ślu mleczarskiego. Utrzymywały się tendencje wzrostu produkcji wyrobów mleczarskich, szczególnie napojów mlecznych, w tym jogurtów oraz serów głęboko przetworzonych, przy równoczesnym ograniczeniu wyrobu masła.

W 2006 r. notowano wzrost konsumpcji masła oraz mleka i jego przetworów. Natomiast w 2007 r. przewiduje się stabilizację spożycia. Równocześnie maleje udział samozaopatrzenia w mleko i jego przetwory, co powoduje wzrost popytu na głęboko przetworzone wyroby mleczarskie, jak jogurty, sery dojrzewające i topione oraz desery i napoje mleczne.

W warunkach korzystnej koniunktury na rynku mleczarskim – krajowym i międzynarodowym, w Polsce nastąpił wzrost cen surowca mlecznego do przeciętnego poziomu, notowanego w krajach Wspólnego Rynku. Jednak nadal ceny nabiału w Polsce utrzymują się na relatywnie niskim poziomie. Ceny detaliczne w sierpniu br. wzrosły o 3,5% w porównaniu do notowanych w końcu 2006 r. Najbardziej zdrożało mleko spożywcze (o 4,8%) oraz desery i napoje mleczne, odpowiednio o 4,1% i 3,2%, a najmniej twarogi – o 0,2%. Prawdopodobnie pod wpływem rosnącego popytu nastąpi wzrost cen głęboko przetworzonych wyrobów mleczarskich.

Bardzo dobra koniunktura cenowa na rynku światowym spowodowała,

że wartość eksportu wyrobów mleczarskich wzrosła w ciągu pierwszych siedmiu miesięcy 2007 r. o ok. 23% i osiągnęła wysoki, nie notowany dotychczas, poziom 626,4 mln EUR. Przewiduje się, że w całym 2007 r. wartość eksportu wzrośnie do ponad 1100 mln EUR. Wyroby mleczarskie eksportowane są głównie na Wspólny Rynek. Dużymi odbiorcami są również kraje Azji i Afryki Płn. Niewielki udział krajów WNP wynika m.in. z niższych cen transakcyjnych oraz dodatkowych wymagań weterynaryjnych.

Po stronie importu, obok kazeiny ważną pozycję stanowiły sery i twarogi oraz serwatka w proszku, mleko i śmietana do przetwórstwa z przeznaczeniem na reeksport.

Bardzo dobra sytuacja na rynku mleka ograniczyła zakres działań interwencyjnych Agencji Rynku Rolnego do dwóch obszarów: dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych oraz wypłaty refundacji wywozowych do produktów mleczarskich, które jednak zostały zawieszona w czerwcu br. przez Komisję Europejską. Od początku 2007 r. z pomocy ARR skorzystało ok. 771 tys. dzieci z ok. 6 tys. placówek oświatowych. Agencja wypłaciła 8 mln zł tytułem dopłat do spożywanych przez dzieci przetworów mlecznych. Do połowy września 2007 r. wypłacono 44 mln zł tytułem refundacji eksportowych.

SUMMARY

The domestic production of raw milk does not fully satisfy the growing demand. This is expressed in the rise in purchase prices which occurred this summer, in the period of their usual seasonal fall. It is predicted that the domestic production of milk in 2007 will rise by about 1%.

The purchase of raw milk, which was growing in the first quarter of 2007, started to gradually decrease since May, and in the second quarter it was smaller by 1,2% comparing to the parallel period in the previous year. It is predicted that the purchase of milk this year will amount to about 8,4 billion l. The sales quota of raw milk shall not be used.

This summer season the direct purchase of milk by foreign dairy companies increased and the actual production stays close to the level noted last year.

In the previous quota period (1.04.06–31.03.07) the sale of raw milk was lower than the granted amount. Wholesale suppliers sold to purchasing entities 8,97 million t of raw milk, which constituted 97,3% of the granted limit. The direct sale amounted to 157,3 thousand t, which is merely 83,7% of the amount. In the period 2007/08 the number of wholesale and direct suppliers decreased.

In the first half of 2007 the financial condition of the dairy industry

improved. The tendencies of growth in the production of dairy products did not change, especially in the production of milk drinks, including yoghurts and highly processed cheese, while the production of butter was limited.

In 2006 the consumption of butter, milk and its products rose. However, in 2007 stabilization of consumption is predicted. At the same time the level of self-supply in milk and its products decreases, which causes growth in demand for highly processed dairy products like yoghurts, ripening cheese, cheese spread, desserts and milk drinks.

In prosperous economic conditions of the dairy market – both domestic and international, the price of the milk in Poland rose to an average level, noted in the Common Market countries. However, the prices of dairy products in Poland still stay at a relatively low level. Retail prices rose this August by 3,5% comparing to those noted at the end of 2006. The price of drinking milk increased the most (by 4,8%), followed by desserts (by 4,1%) and milk drinks (by 3,2%); the price of cottage cheese increased the least – by 0,2%. Probably, due to the rising demand, prices of highly processed dairy products will rise.

A boom in the price economy on the world market caused the rise of

the export value of dairy products during the first seven months of 2007 by about 23% and it reached a high, never before noted level of 626,4 million Euro. It is predicted that in the whole 2007 the export value will rise to over 1100 million Euro. Dairy products are exported mainly to the Common Market. Big recipients are also Asian and North African countries. Small participation of CIS countries results from, among others, lower transaction prices and additional veterinary requirements.

The imported goods were, apart from casein, mainly cheeses, cottage cheese, whey powder, milk and cream for processing, meant for re-export.

A very good situation on the milk market limited the scope of intervention actions of the Agricultural Market Agency to two areas: subsidies to the consumption of milk and milk products in educational institutions and payment of export refund to dairy products, which were, however, suspended this June by the European Commission. From the beginning of 2007 about 771 thousand children from about 6 thousand educational institutions benefited from the help of AMA. The Agency paid 8 million zł by way of subsidies to the dairy products consumed by children. Till mid-September 2007 44 million zł was paid by way of export refund.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek zbóż (33) • październik 2007,
2. Rynek ziemniaka (32) • listopad 2007,
3. Rynek rzepaku (32) • listopad 2007,
4. Rynek ziemi rolniczej (10) • listopad 2007,
5. Rynek owoców i warzyw (31) • listopad 2007,
6. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (26) • grudzień 2007,
7. Popyt na żywność (8) • grudzień 2007,
8. Rynek cukru (32) • grudzień 2007,
9. Rynek ryb (8) • grudzień 2007,
10. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (33) • marzec 2008,
11. Rynek pasz (23) • kwiecień 2008,
12. Rynek mleka (34) • kwiecień 2008,
13. Rynek drobiu i jaj (33) • maj 2008,
14. Rynek mięsa (34) • maj 2008.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2007 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks·22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
